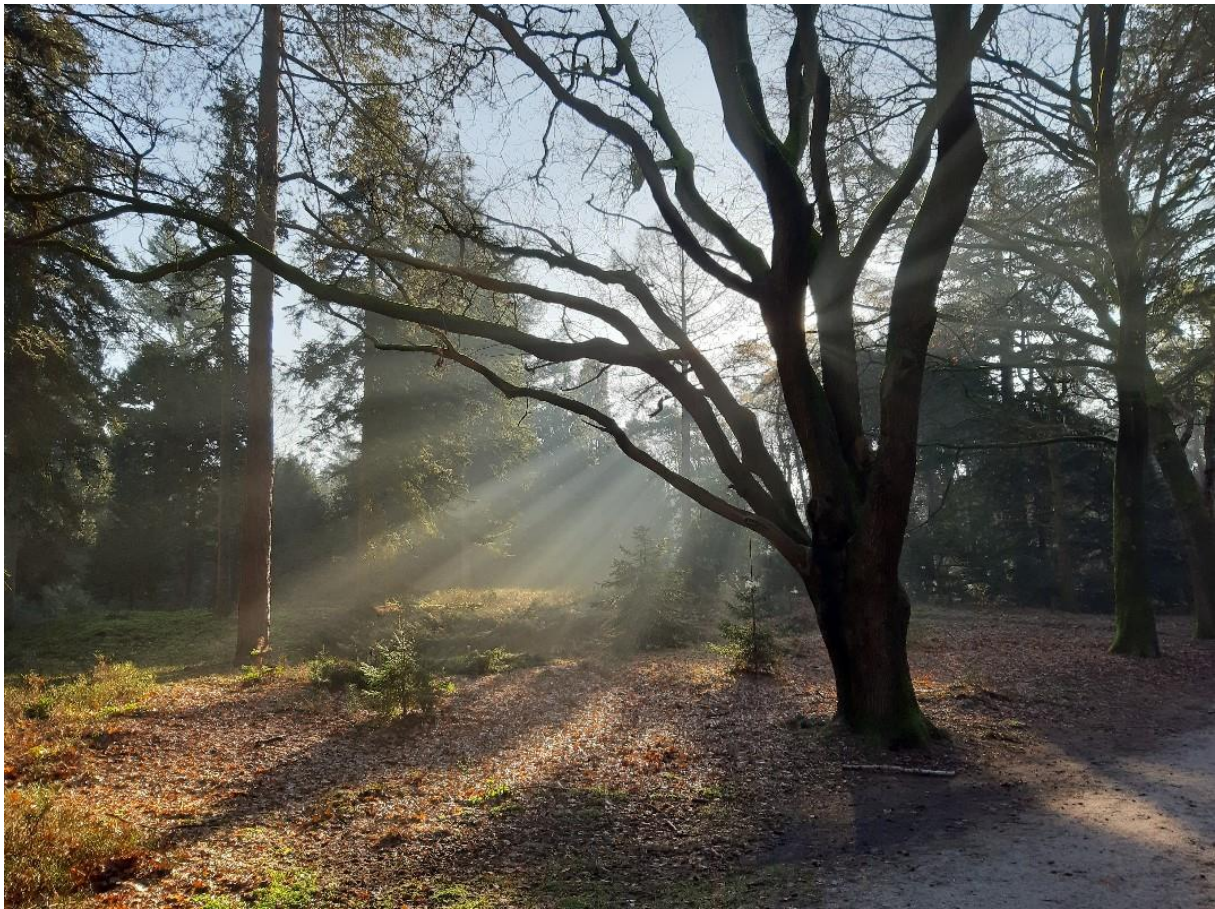

Vooruitkijker februari 2023

VOORUITKIJKER – IVN AMERSFOORT

Sinds september vorig jaar hebben we geen Vooruitkijker meer uitgebracht. We gaan in 2023 opnieuw van start en proberen elke 2 maanden een Vooruitkijker uit te brengen waarin we berichten, verhalen willen brengen om de leden op de hoogte te brengen van activiteiten die in het verschiet liggen, zowel die van IVN Amersfoort, maar ook gerelateerd aan natuur en natuurbeleving welke door andere organisaties in ons werkgebied worden ontplooit. Voor activiteiten en verhalen die je graag onder de aandacht gebracht wil hebben kun je deze versturen naar Paul Vriesekoop die de Vooruitkijker samen stelt (paulvriesekoop@gmail.com).

Veel leesplezier en we zien je graag bij een of meer van de komende activiteiten.

Groene groet, Peter, Lenny, Henk en Paul.

Van Amerikaanse eik en de poel naar hulst oogsten.

(Werkgroep Handen uit de Mouwen)

De werkgroep 'Handen uit de Mouwen' werkzaam in Nimmerdor is nog tot eind maart actief; daarna stoppen we vanwege het broedseizoen. In augustus starten we weer op. Wij hebben nu ervaring in het minder rigoreus snoeien. De Amerikaanse Eik heeft voordelen als bodembedekker en schaduwgever. Maar de Amerikaanse eik en vogelkers moeten we wel in de gaten blijven houden.

De poel heeft ons het nodige werk opgeleverd en die ziet er nu weer fris uit. Nu moet alle aanplant weer gaan groeien en moeten we de houtwal op hoogte houden.

Wat mij persoonlijk pleziert is, is dat de ban op de hulst snoeien eraf is. Doordat we nu kijken naar welke bomen we de ruimte willen geven, zagen we soms een hulst om. Een leuk feitje over hulst is, dat in de bossen van ooit (de zogenaamde oerbossen) de hulst werd geoogst om er de schoorstenen mee te vegen.

Wil je mee doen of een keer komen koffie drinken, mail dan naar handenuitdemouwen@ivnamersfoort.nl.

Maurice Siteur, trekker van de werkgroep Handen uit de Mouwen

Groen in de winter

Een natuurwandeling van werkplaats naar rustplaats zondag **19 februari** 2023 van 14.00-16.00 uur Start: parkeerplaats Wagenwerkplaats; bij Soesterweg nr 242 rechtsaf, daar

bevindt zich een groot parkeerterrein. OV: bus 70 vanaf station Amersfoort Centraal. Geschikt voor rolstoelgebruikers. Wie denkt dat de natuur op deze twee locaties - de Wagenwerkplaats en begraafplaats Soesterkwartier - sober is, zal zich verbazen. De wandeling begint op de Wagenwerkplaats, waar we aandacht geven aan de historie van de plek en aan de natuur, die hier volop aanwezig is. De Wagenwerkplaats is een groene verbinding, vanuit de stad naar het buitengebied. Een aantal initiatiefnemers heeft ervoor gezorgd dat dit gebied een herbestemming kreeg voor wonen, bedrijvigheid, recreatie en natuur. In de 'Walk of Fame' zijn hun namen op een bijzondere manier vereeuwigd. Mede dankzij hun inzet werd deze werkplaats een rijksmonument. Schuin tegenover de werkplaats ligt het tweede deel van deze natuurwandeling: de Algemene Begraafplaats aan de Soesterweg. Deze begraafplaats stamt uit 1895 en is twee hectare groot. Er is een grote diversiteit aan mossen en korstmossen. De groenblijvende struiken - met hun symbolische betekenis - zijn vaak bes dragend. Zij trekken diverse vogels en andere dieren aan. Zo valt er ook over deze rustplaats veel te vertellen. Kortom, het belooft weer een interessante wandelexcursie te worden.

Groene parel op de Berg

Zondag **19 maart** 2023 van 14.00-16.00 uur Start: Utrechtseweg 266, Amersfoort. We starten op het terrein van Zon en Schild, bij de Kapel (parkeerplaats achter de Kap en 't Raakpunt) OV: bus 34 (U- link) of 56 (U-ov). Geschikt voor rolstoelgebruikers. Tijdens deze wandel-excursie op het terrein van Zon en Schild zullen we het parkachtige deel en het bosgedeelte verkennen. In het bosgedeelte aan de achterzijde zijn 'paaltjesroutes' uitgezet, waar we een deel van gaan lopen. Uiteraard hebben we oog voor de voorjaarsnatuur: misschien beginnen de rododendrons al voorzichtig te bloeien en misschien zien we al bolletjes in het gras tevoorschijn komen. We zien aan de takken van diverse bomen vast al wat van het jonge groen ontluiken. De gidsen gaan tevens in op de geschiedenis en toekomst van het terrein. Dit gebied bovenaan de Amersfoortse Berg ligt aan de Utrechtseweg, vroeger de Amersfoortseweg geheten. Tijdens de aanleg van deze weg in de 17e eeuw werd hij de 'Weg der Weeghen' genoemd. Sinds de jaren dertig is de psychiatrische instelling Zon en Schild er gevestigd. In verband met het inkrimpen van de kliniek, is er woningbouw bij de deels monumentale paviljoens gepland.

Diersporen

Vrijdag **24 maart** 2023 van 14.00-16.00 uur Start: Landgoed ISVW, Dodeweg 8, 3832 RD Leusden. OV: buslijn 19 vanaf station Amersfoort Centraal, uitstappen bij begraafplaats Rusthof en 5 minuten lopen naar ISVW. Bij een wandeling in het bos wil ik altijd graag een ree zien of liever nog een vos. Helaas zie ik ze meestal niet. Juist daarom is het wel leuk om de sporen te herkennen van deze dieren. We gaan op zoek naar sporen van een ree, vos, specht, uil en havik - dieren die je misschien nog nooit in het bos tijdens een wandeling hebt gezien. Natuurlijk vertellen we ook iets over het gebied en waarom deze dieren hier graag zijn. Meer informatie: www.ivnamersfoort.nl

Cursus Natuuracademie “Heelal in Beeld”

De Natuuracademie organiseert op donderdag **2 maart** van 19.30 tot 21.30 uur een presentatie over het heelal. In deze lezing wordt verteld hoe ons zonnestelsel met zijn 8 planeten in elkaar steekt. Na de pauze wordt het grotere geheel onder de loep genomen waaronder nevels, melkwegstelsels e.d. Dit alles aan de hand van vele prachtige foto's die tegenwoordige gemaakt worden door o.a. de ruimte telescopen Hubble en Webb.

Docent: Jan van Asselt

De cursus bestaat uit een theorieavond

Locatie theorie: Het Groene Huis, Schothorsterlaan 21 Amersfoort

Kosten € 5,-. Leden van KNNV- en IVN afdeling Amersfoort gratis. Contant betalen bij binnenkomst.

Aanmelden verplicht via CNME@amersfoort.nl. Max. aantal deelnemers 40.

Meer info: www.hetgroenehuisamersfoort.nl > ontdekken en leren > Natuuracademie

Minicursus Korstmossen

In april organiseert de Natuuracademie een minicursus over ‘Korstmossen’, met Arie van den Bremer als docent. De theorie is woensdag **12 april 2023**, de excursie is zaterdag **15 april 2023**. Meer informatie, via de websites van KNNV en IVN Amersfoort.

Natuurlezing over het Geopark Heuvelrug - 28 februari '23

De Utrechtse Heuvelrug staat centraal op de natuurlezing van 28 februari 2023 in het Groene Huis. Landschapsgids Kees de Heer vertelt over alle actuele ontwikkelingen rond het Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht, tegelijk geeft hij een minicursus Landschapslezen. De acht IVN-afdelingen op de heuvelrug starten binnenkort met een gezamenlijk

excursieprogramma, waarmee de aardkundige waarden van de regio in het zonnetje worden gezet. Deze excursies worden georganiseerd in nauwe samenwerking met de Stichting Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht, die dit gebied de Unesco-status van 'Geopark' wil geven. Het Burgerinitiatief Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht richt zich op de gehele stuwwal, vanaf de Grebbeberg tot aan het Gooimeer. Kees de Heer beschrijft de aardkundige en de cultuurhistorische waarden van deze regio, die ook een rijke flora en fauna kent. Het tweede deel van de natuurlzing is een minicursus landschapslezen. We gaan oefenen met de vier-brillenmethode van Leesbaar Landschap. De variatie in de bodem, reliëfverschillen, biodiversiteit, kavelpatronen, landgoederen en buitenplaatsen, heidevelden en zandverstuivingen, alles komt aan bod. Het derde deel van de lezing gaat over het recente beleid voor de heuvelrug, want voor het Geopark breekt nu een spannende tijd aan. De stichting heeft steun en subsidie aangevraagd bij de provincies Utrecht en Noord-Holland, maar beide provincies weigeren tot nu toe om de Geopark-status te omarmen. Intussen is de gemeente Amersfoort wel bezig om met het Geopark een informatieboekje over de aardkundige waarden te maken. Verder heeft de gemeente eind vorig jaar een speciale 'Heuvelrugvisie' opgesteld, we vissen de krenten uit de pap.

Excursie in de Soesterduinen (foto Kees de Heer).

De lezing is ook online te volgen via <<https://us06web.zoom.us/j/85625578688>>
<https://us06web.zoom.us/j/85625578688>. Vragen stellen kan echter alleen live in Het Groene Huis.

De lezing wordt georganiseerd door Werkgroep Natuurlzingen Amersfoort, een samenwerkingsverband van KNNV, IVN, Vogelwacht Utrecht en Gemeente Amersfoort.

Datum : dinsdag **28 februari** 2023
Tijd : 20:00-22:00 uur (zaal open om 19:30 uur)
Plaats : Het Groene Huis, Schothorsterlaan 21, 3822 NA Amersfoort
Toegang : Gratis (max. 80 bezoekers). Reserveren niet nodig.

Slechtvalk WNA-lezing

Door Henny de Bruijn dinsdag **28 maart** 2023 om 20:00 uur De WNA-natuurlezing van maart is eveneens op de vierde dinsdag, namelijk op 28 maart. Henny de Bruijn vertelt over de slechtvalken die al tien jaar achter elkaar broeden op de Onze Lieve Vrouwetoren. Hij geeft aan waar de slechtvalk in Amersfoort te zien is, en hij illustreert zijn verhaal met veel mooie foto's.

Wandeling Natuurgebied De Schammer met als thema 'Waar is de lente?'

Het voorjaar hangt in de lucht. En waar kun je het voorjaar beter ervaren dan in de vrije natuur, dan in De Schammer. Het Utrechts Landschap wil je de natuur laten ervaren door erover te vertellen, maar vooral door er met onze zintuigen van te genieten. We ruiken de frisse geuren, we zien planten, dieren en insecten, we voelen aan blad en schors, we horen de stilte en de geluiden in het gebied. En wie weet valt er ook nog wel wat te proeven. Dit gebied, gelegen langs de A28, is in eigendom en beheer van Utrechts Landschap. In 2010 lagen hier nog maisvelden en weidegronden. Daarna werd het omgevormd tot een natuur-, recreatie- en wateroverloopgebied met poelen en waterpartijen. De voedselrijke bovenlaag werd afgegraven, zodat de grond verder kon verschromen. Hierdoor kregen planten, zoals orchideeën, Spaanse ruiter en Blauwe knoop, volop de kans om te groeien en te bloeien. In de poelen groeit Pijlkruid, Bitterzoet en Moeras-vergeet-mij-nietje. Deze bloemenzee trekt veel insecten aan, die op hun beurt weer aantrekkelijk zijn voor vogels. Reeën hebben de Schammer inmiddels ook gevonden, maar ook rovers zoals vossen en bunzings zijn gesignaleerd. Voor vogelliefhebbers is er een kijkscherm dat uitzicht biedt op een moeras met talrijke watervogels en op de oeverwaluwand.

Aanmelden is niet nodig en deelname is gratis. Wanneer: zondag **5 maart** 2023.

Tijd: 13.30 – 15.30 uur, inloop vanaf 13.15 uur.

Verzamelpunt: parkeerplaats van de hockeyvelden MHC Leusden, De Schammersteeg 2, 3835 PT, Stoutenburg(Leusden).

Honden kunnen niet mee.

Kinderactiviteit 'Uilenballen / braakballen uitpluizen'

Ook op landgoed Heerlijkheid Stoutenburg leven ook uilen, t.w. de bosuil. Utrechts Landschap organiseert speciaal voor kinderen tussen de 6 en 12 jaar de kinderactiviteit uilenballen pluizen. De vrijwilligers hebben uilenballen of ook wel braakballen verzameld die je helpen ontdekken wat de uilen allemaal gegeten hebben.

Uilen slikken hun prooi meestal heel door en de onverteerbare delen zoals haren, schedeltjes, botjes en nageltjes blijven dan achter in hun maag. Na een tijdje braakt de uil dit uit en deze uilenballen kun je dan gaan uitpluizen om erachter te komen wat de uil heeft

gegeten. Dit is heel leerzaam en de braakballen bevatten vaak complete skeletjes van knaagdieren. Hoe interessant is dit, kom je ook!

Mama's/papa's kunnen in de tussentijd een wandeling maken op Heerlijkheid Stoutenburg.

Wanneer? Zaterdag **11 maart** 2023

Waar? Bezoekerscentrum Koetshuis Stoutenburg, Stoutenburgerlaan 4, 3835 PB Stoutenburg

Voor wie? kinderen vanaf 6/8 jaar (groep 3) – maximaal 15 kids.

Hoe laat? 13.30 – 15.30 uur, inloop 13.15 uur. Kosten € 5,00

Opgave? ja, via de

website:<https://www.utrechtslandschap.nl/activiteiten/kinderactiviteit/kinderactiviteit-uilenballen-uitpluizen>.

Natuurwandeling door Bloeidaal

Het nieuwe natuurgebied Bloeidaal, onder de rook van Amersfoort, is van 2007 in beheer van Utrechts Landschap en is onderdeel van het 'Venster op de Vallei. Tijdens de rondwandeling, georganiseerd door net Utrechts Landschap, door het terrein wordt aanschouwelijk verteld over het ontstaan en beheer van het gebied vanuit de visie 'Venster op de Vallei. Voorheen was dit gebied leeg en zag je slechts gras en water. Hoe anders ziet het er nu uit! Vanaf het begin van het groeiseizoen is het één zee van wilde planten.

Wist je dat door een uitgekiend beheer er nu orchideeën, Spaanse ruiter en blauwe knoop in de blauwgraslanden groeien?

En dat je de blaadjes van wilde jonge madeliefjes in een salade kunt verwerken? En dat molsla (blad van de paardenbloem) een malse voorjaarsgroeten is?

Trek de wandelschoenen aan en loop mee. Aanmelden is niet nodig en deelname is gratis.

Honden kunnen niet mee; het terrein is ongeschikt voor rolstoelgebruikers.
Wanneer? zondag **2 april** 2023. Tijd: 13.30 – 15.30 uur, inloop vanaf 13.15 uur.
Verzamelpunt: parkeerplaats Utrechts Landschap, Koedijkerweg 16, 3816 BV Amersfoort.

Leeskring Natuur binnen het domein van Stichting SENIA

Ben je liefhebber van natuur in de brede zin van het woord? Hou je van lezen? Sluit je aan bij de Senia Leeskring Natuur die in augustus 2022 in Amersfoort van start is gegaan. Wat is natuur? Hoe ziet het insectenrijk eruit? Hoe evolueert natuur in de stad? Wat is de invloed van mensen op natuur? Dit zijn maar enkele van de vele vragen die de Leeskring Natuur bespreekt aan de hand van telkens een ander boek. Deze nieuwe leeskring bestaat nu nog uit 5 mensen (van dertiger tot pensionado, van natuurprofessional tot tuinvogelliefhebber) en bespreekt iedere 6-7 weken een boek over natuur, geholpen door een professionele leeswijzer van de stichting SENIA en een stuk zelfgebakken taart.

Ben je nieuwsgierig en wil je meer informatie of een keer (vrijblijvend) deelnemen? Neem dan contact op via evdschoor@meseta.nl.

Werken in moestuin van 'het Veer'.

Wie vindt het leuk om wat vrijwilligerswerk te doen in de moestuin van " het Veer", een afdeling op het terrein van Zon&Schild? Voor meer informatie: ruudvannus@LIVE.NL

Het groene verkiezingsdebat Utrecht

Op 15 maart zijn de Provinciale Statenverkiezingen. Wil je weten waar de politieke partijen uit de provincie Utrecht staan als het gaat om groene thema's als klimaatverandering, energietransitie en duurzame landbouw? Kom dan naar het Groene Verkiezingsdebat op dinsdag **7 maart** in Kanaal 30 te Utrecht. De entree is gratis, maar meld je wel even aan via www.ikstemnatuurlijk.nl.

Het Groene Verkiezingsdebat is een initiatief van de Oostbroekorganisaties; een samenwerkingsverband van IVN Natuureducatie, Landschap Erfgoed Utrecht, Natuur en Milieufederatie Utrecht, Natuurmonumenten en Utrechts Landschap.

Filmladder Onder het Maaiveld

Op 2 maart gaat de film *Onder het Maaiveld* van EMS Films in première! Een fascinerende film over het ondergrondse bodemleven en het belang van een gezonde bodem voor de verduurzaming van de voedselproductie en de strijd tegen klimaatverandering.

Dankzij een mooie samenwerking kunnen IVN-afdelingen door heel Nederland alvast een speciale voorvertoning van de film organiseren. In de filmladder hieronder zie je waar je *Onder het Maaiveld* al kunt gaan zien! In veel filmhuizen verzorgt de lokale IVN-afdeling voor of na de vertoning ook nog een lezing of activiteit rondom bodemleven. Voor de details en tijden per locatie, klik op de bijbehorende link. Het overzicht wordt verder aangevuld wanneer er voorvertoningen bijkomen.

Het dichtstbij voor Amersfoort is op **6 maart** in Soest, in Artishock. <https://www.artishock-soest.nl/film>

Overzicht activiteiten

Datum	Activiteit	Tijd	Locatie
19 februari	Natuurwandeling	14.00-16.00	Wagenwerkplaats
28 februari	Natuurlezing	20.00	Groene Huis
2 maart	Cursus	19.30-21.30	Groene Huis
5 maart	Natuurwandeling	13.30-15.30	Schammert
6 maart	Filmvoorstelling		Artishock, Soest
7 maart	Groene verkiezingsdebat	19.00	Kanaal 30, Utrecht
11 maart	Kinderactiviteit	13.30-15.30	Stoutenburg
19 maart	Natuurwandeling	14.00-16.00	Zon en Schild
24 maart	Natuurwandeling	14.00-16.00	Landgoed ISVW
28 maart	Natuurlezing	20.00	Groene Huis
2 april	Natuurwandeling	13.30-15.30	Bloeidaal
12 april	Cursus	20.00	Groene Huis

De volgende Vooruitkijker komt uit in de week van 3 april.

U ontvangt deze Vooruitkijker omdat u lid of donateur bent van IVN Amersfoort.